

Planera för ett helt läsår

Planering - Undervisning, Årskurs 4-6

Syfte

Planera och förbereda undervisning i svenska.

Läraren reflekterar

Jag såg ett inlägg på Twitter om en blivande lärare som under sin utbildning aldrig har gjort en läsårsplanering och inte heller fått möjlighet att fundera på vad veckorna och ämnet kan fyllas med. Det gjorde mig lite bekymrad. Planering kan göras alltifrån det stora (hela läsåret) till det lilla (till exempel en instruktion) och allt däremellan. Min normala horisont är en översikt som sträcker sig ungefär lika långt som nästa bok eller område räcker, vanligtvis cirka 3-4 veckor. Jag lägger däremot mycket tid på detaljer. I varje lektion.

Förhållningssätt till planeringen och undervisningen

Till att börja med finns det ett teoretiskt sätt att förhålla sig till lärarens uppdrag och läroplanen. Antingen är eleverna till för läroplanen eller tvärtom. Det vill säga antingen så följer jag läroplanen slaviskt/okritiskt och låter den styra undervisningens innehåll utan att ta hänsyn till elevgruppen eller så utgår jag ifrån den grupp av elever som sitter framför mig. Vilka kunskaper har de? Vilka behov finns? Vilka frågor är relevanta att beröra i den här gruppen? Vilka texter är lämpliga och olämpliga att läsa? Detta är bara några frågor jag kan ställa mig innan litteratur, aktiviteter, frågor och olika uppgifter väljs och formuleras. Därefter försöker jag hitta stöd för undervisningen i läroplanen.

En annan viktig faktor i planeringen är variation. Läsa, skriva, samtala, tänka, tala... både över längre tid och inom lektionens ramar. Varierat ämnesinnehåll. Olika genrer. Olika texttyper. Aktiviteter. Längre omfattande projekt blandat med kortare (ibland inom ramen för en lektion). Det går att variera på väldigt många sätt.

Den tredje faktorn som påverkar min planering är sammanhanget i vilket vi läser, skriver och samtalar gemensamt. Jag försöker skapa många aktiviteter baserat på en huvudtext (ofta en bok eller längre novell) och tillåta oss att komma in på sidospår som löper parallellt med läsningen. Det blir spännande textmöten som fördjupar förståelsen och upplevelsen av läsningen. Det blir också en möjlighet att lyfta in olika delar av det centrala innehållet tillsammans med läsningen. I de flesta läs- och skrivprojekt finns möjlighet att bedöma stora delar av kunskapskraven. Ett exempel på detta är läsningen av *Tio över ett* där flera delar av centrala innehållet och kunskapskraven berördes. Läs mer här: [Tio över ett – Ett läsprojekt](#) och [Undervisning växer fram – Om Sápmi](#)

Under ett läsår plockar jag från de läs- och skrivprojekt jag har till mitt förfogande. Några är flera år gamla och väl beprövade av mina kollegor och mig. Några är dagsfärska och växer fram tillsammans med eleverna. Som lärare är man ju beroende av de böcker och läromedel som finns på skolan. Vi har ett 20-tal klassuppsättningar av romaner och 100-tals noveller att välja på. Vid sidan av detta använder vi radioteatrar, inlästa noveller, novellfilmer, filmer, artiklar och reportage sammanslagna i olika teman.

En terminsplanering som den skulle kunna se ut

Januari 2020		Februari 2020		Mars 2020		April 2020		Maj 2020		Juni 2020	
O 1 Nyårsdagen	L 1	S 1	M 2	O 1	F 1 Första maj	M 1	T 2	L 2	O 3	T 2	
T 2	S 2	M 3	T 3	F 3	S 3	O 4	L 4	M 4	T 4	O 5	
F 3	M 3	T 4	O 4	S 5	T 5	M 6	L 6	F 8	S 7	M 8	
L 4	T 4	F 6	T 5	M 6	O 6	L 7	M 7	F 8	T 9	O 10	
S 5 Trettondedagsafton	O 5	T 6	F 6	T 7	M 8	L 8	M 9	F 9	T 10	O 11	
M 6 Trettondedag jul	2 T 6	F 7	L 7	M 10	L 9	M 11	F 10	T 10	O 12	T 11	
T 7	F 7	S 8	M 9	T 11	L 10	M 12	F 11	T 11	O 13	T 12	
O 8	L 8	M 10	T 12	F 12	M 13	L 11	F 12	T 12	O 14	T 13	
T 9	S 9	M 11	F 13	T 13	M 14	L 12	F 13	T 13	O 15	T 14	
F 10	M 10	T 14	L 14	F 14	M 15	L 13	F 14	T 14	O 16	T 15	
L 11	T 11	F 15	M 16	T 15	M 16	L 14	F 15	T 15	O 17	T 16	
S 12	O 12	T 16	L 15	F 16	M 17	L 15	F 16	T 16	O 18	T 17	
M 13	T 13	F 17	M 17	T 17	M 18	L 16	F 17	T 17	O 19	T 18	
T 14	F 14	S 18	T 18	F 18	M 19	L 17	F 18	T 18	O 20	T 19	
O 15	L 15	M 19	F 19	T 19	M 20	L 18	F 19	T 19	O 21	T 20	
T 16	S 16	T 20	F 20	T 20	M 21	L 19	F 20	T 20	O 22	T 21	
F 17	M 17	F 21	T 21	F 21	M 22	L 20	F 21	T 21	O 23	T 22	
L 18	T 18	S 22	M 22	T 22	M 23	L 21	F 22	T 22	O 24	T 23	
S 19	O 19	F 23	T 23	F 23	M 24	L 22	F 23	T 23	O 25	T 24	
M 20	4 T 20	T 24	F 24	T 24	M 25	L 23	F 24	T 24	O 26	T 25	
T 21	F 21	F 25	T 25	F 25	M 26	L 24	F 25	T 25	O 27	T 26	
O 22	L 22	S 26	M 26	T 26	M 27	L 25	F 26	T 26	O 28	T 27	
T 23	S 23	F 27	T 27	F 27	M 28	L 26	F 27	T 27	O 29	T 28	

En läsårsplanering – ett autentiskt exempel

[Ett utkast till en läsårsplanering för årskurs 7 i svenska](#)